

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:852

av Lars-Axel Nordell (KD)

Tystnadsplikten för tolkar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda behovet av en samlad lagstiftning i syfte att tydliggöra och förstärka tystnadsplikten för tolkar.

Motivering

Tolkar är viktiga för att göra det möjligt för personer som talar olika språk att kunna kommunicera med varandra. Det gäller såväl teckenspråk som utländska språk och inhemska minoritetsspråk.

På EU-nivå används ett stort antal tolkar för att göra det möjligt för delegater från de olika medlemsländerna att kunna kommunicera. Vid myndighetsutövning på nationell nivå engageras tolkar inte minst när det gäller det rättspolitiska området och inom hälso- och sjukvården för att en information eller dialog ska kunna ske på ett säkert och professionellt sätt.

Offentlighets- och sekretesslagen, OSL, (2009:400) gäller för alla tolkar när de anlitas av en myndighet, oavsett om tolken är auktoriserad av Kammarkollegiet eller ej.

Auktorisationen skall garantera att informationen i tolkningen i form av samtal och skrifter överförs korrekt med hög språklig standard och där tystnadsplikt gäller. Idag finns ca 1 000 auktoriserade tolkar i vårt land på ett 35-tal språk, vilket inte på långt när täcker behovet hos Sveriges alla myndigheter.

När det gäller tolkuppdrag, vid sidan om myndighetsutövning gäller lagen (1975:689) om tystnadsplikt för vissa tolkar och översättare, men bara i de fall de anlitar en auktoriserad tolk.

Det innebär att om en enskild person, en organisation eller ett företag anlitar en tolk som inte är auktoriserad av Kammarkollegiet så omfattas de inte heller av lagen. Visserligen kan ett muntligt eller skriftligt avtal om tystnadsplikt upprättas men det kan inte föreligga ett straffrättsligt ansvar om tystnadsplikten i ett avtal skulle brytas.

Prästen och pastorn har i sin profession en mycket hög sekretess med både tystnadsplikt och tystnadsrätt, vilket innebär att denne inte får röja och inte heller kan avkrävas att vittna inför domstol om uppgifter som framkommit under ett självårdssamtal.

Om en icke auktoriserad tolk anlitas för ett självårdssamtal omfattas det inte av vare sig OSL:s bestämmelser eller lagen om tystnadsplikt från 1975, eftersom kyrkor och samfund inte är någon myndighet.

Det finns behov av att utreda en enhetlig lagstiftning som reglerar tolkars och översättares rättsliga grund ur sekretessynpunkt även när de anlitas av andra än myndigheter.

Lars-Axel Nordell (KD)